“Πώς ζήσαμε τη φασιστική επίθεση στη Φαβέλα”

Ενόψει των δραστηριοτήτων του Κοινωνικού Αντιφασιστικού Μετώπου για τα 5 χρόνια από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα δημοσιεύουμε απομαγνητοφωνημένη τη συζήτηση που έγινε στην εκπομπή της “ΒΑΒΥΛΩΝΙΑΣ” στο ραδιόφωνο του The Press Project στις 2 Μαρτίου 2018. Η συζήτηση έγινε λίγες μέρες μετά τη δολοφονική φασιστική επίθεση στον Ελεύθερο Κοινωνικό Χώρο “ΦΑΒΕΛΑ”. Την ίδια στιγμή που εκείνο το απόγευμα συζητούσαμε με τον Χρήστο και την Ελευθερία ήταν όλα έτοιμα για την πορεία διαμαρτυρίας, η οποία τελικά είχε μεγάλη επιτυχία αφού αγκαλιάστηκε από την Πειραιώτικη κοινωνία και όχι μόνο. Λίγο πριν, λοιπόν, από την επικείμενη πανευρωπαΐκή συνάντηση (17/9/2018-Εμπρός 7.30 μ.μ.) με συμμετοχές από Γαλλία, Γερμανία, Πολωνία, Ιταλία, Βουλγαρία, Ελλάδα και πριν τη μεγάλη πορεία της Τρίτης (18/9-μνημείο Φύσσα, 5 μ.μ), ας θυμηθούμε τι έγινε εκείνη την ημέρα στις 25 του περασμένου Απρίλη στη “Φαβέλα”.

Η ”Φαβέλα” στην εκπομπή της Βαβυλωνίας

Παρασκευή 2 Μαρτίου 2018

Ν. Ιωάννου: Φίλες και φίλοι του ραδιοφώνου του The Press Project, φίλες και φίλοι της εκπομπής της Βαβυλωνίας, σας χαιρετούμε. Στο μικρόφωνο είναι ο Νίκος Ιωάννου. Σήμερα, στην εκπομπή της Βαβυλωνίας είναι μαζί μας η Φαβέλα.

Είμαστε εδώ στο στούντιο πολλοί άνθρωποι, είμαστε μαζί με την Ελευθερία Τομπατζόγλου.

-Καλησπέρα, Ελευθερία.

Ελ. Τομπατζόγλου: Καλησπέρα.

Ν. Ιωάννου: Με τον Χρήστο από την Φαβέλα.

Χρήστος: Καλησπέρα κι από εμένα.

Ν. Ιωάννου: Με τον Γιάννη, που μας βοηθάει.

Γιάννης: Καλησπέρα κι από εμένα.

Ν. Ιωάννου: Θα μιλήσουμε σήμερα για την δολοφονική επίθεση της Χρυσής Αυγής, που έγινε την περασμένη Κυριακή, στο Μικρολίμανο του Πειραιά. Η Ελευθερία Τομπατζόγλου είναι συνήγορος της οικογένειας του Παύλου Φύσα.

Επίσης μαζί μας είναι κι ο Χρήστος, που μαζί με την Ελευθερία συμμετέχουν στον Ελεύθερο Κοινωνικό Χώρο Φαβέλα, ο οποίος δέχθηκε αυτή τη δολοφονική επίθεση. Η Ελευθερία Τομπατζόγλου είναι ένα από τα θύματα της δολοφονικής επίθεσης.

Πάμε λοιπόν να καλύψουμε το δημοσιογραφικό, τυπικό, πότε, πού, ποιος για το ζήτημα της επίθεσης. Ελευθερία;

Ελ. Τομπατζόγλου: Ναι, την Κυριακή, γύρω στις 19:50 το απόγευμα, και ενώ μέσα στο χώρο της Φαβέλας βρισκόμασταν 6 άτομα της συνέλευσης, καθώς η Κυριακή είναι η καθιερωμένη ανακοινωμένη δημόσια ημέρα, για την ανοιχτή διαχειριστική συνέλευση της Φαβέλας, μπήκαν αιφνιδιαστικά στο χώρο τουλάχιστον 7, όπως κατάφερα να δω εγώ, άτομα, οπλισμένα με σιδερόβεργες, λοστούς, πτυσσόμενα γκλομπ, καθώς και τουλάχιστον 3 πυρσούς, που αφού μας εξύβρισαν και μας απείλησαν ότι, “θα πεθάνετε σήμερα, θα σας κάψουμε”, άρχισαν να σπάνε τα πράγματα του χώρου και παράλληλα να μας χτυπάνε με ό,τι είχαν στα χέρια τους, καθώς και με ό,τι αντικείμενο βρήκαν, σπάσανε δηλαδή από τα δικά μας πράγματα, με καρέκλες και τραπέζια. Ταυτόχρονα είχαν ανάψει 2 πυρσούς, που τους εκτόξευσαν πάνω μας. Τον τρίτο, τον κρατούσε κάποιο άτομο στα χέρια του και προσπαθούσε να προξενήσει βλάβες στα κεφάλια δύο άλλων μελών της συνέλευσης. Οι οποίοι υπέστησαν εγκαύματα στο πρόσωπο και στο κεφάλι.

Όλο αυτό κράτησε πάρα πολύ λίγο. Εγώ δηλαδή θεωρώ ότι μπορεί να μην ήταν ούτε λεπτό. Σε όλο αυτό το λεπτό επανέλαβαν πολλές φορές ότι σήμερα θα πεθάνετε. Μετά από κάποιο.. αυτό το μικρό χρονικό διάστημα τελοσπάντων του λεπτού, ακούστηκε ένα παράγγελμα, κάπως τέλος "χρόνου", "πάμε", "φεύγουμε".. αυτή τη στιγμή τη διατύπωση πραγματικά, δεν μπορώ να την ανακαλέσω ακριβώς στην μνήμη μου. Το ζήτημα ήταν αυτό, ότι έχει παρέλθει ο χρόνος, δηλαδή που είχαν προφανώς προγραμματίσει.

Ν. Ιωάννου: Είχατε την αίσθηση δηλαδή μιας οργανωμένης επίθεσης;

Ελ. Τομπατζόγλου: Ναι, ναι. Φύγανε όλοι μαζί, συντεταγμένα. Βγαίνοντας από το χώρο, τουλάχιστον ο τελευταίος και ακολούθησαν και οι υπόλοιποι φώναξαν "αίμα, τιμή, χρυσή αυγή" και αποχώρησαν. Όπως μας είπαν οι περίοικοι, επίσης ξαναφώναξαν το σύνθημα και ανέβηκαν την ανηφόρα της Ναυάρχου Βότση, πεζοί και φύγανε.

Ν. Ιωάννου: Ναι. Τώρα, βέβαια, εντάξει δεν ήταν η πρώτη φορά αυτή που χτυπήθηκε η Φαβέλα, ε; 'Έχουμε άλλες τρεις, τέσσερις φορές;

Ελ. Τομπατζόγλου: Ναι, απλώς τις προηγούμενες φορές ήταν υλικές ζημιές και κατά κάποιο τρόπο, θα μπορούσα να πω ότι ήταν συμβολικά χτυπήματα, με την έννοια ότι ήταν φθορές στον εξωτερικό χώρο της Φαβέλας.

Η συγκεκριμένη είχε τεράστια διαφορά. Αφενός διότι στρεφόταν εναντίον ανθρώπων με σκοπό, αν όχι να μας προξενήσουν σοβαρότατες βλάβες, που είναι το μίνιμουμ θεωρώ, από την συμπεριφορά τους, εγώ πιστεύω ότι ο σκοπός τους ήταν να σκοτώσουν κι όλους μας δηλαδή. Δεν διαπίστωσα σε κανένα χρονικό σημείο προσπάθεια απλώς να μας εκφοβίσουν ή να σπάσουν τα πράγματα και να φύγουν. Διότι τα πράγματα τα σπάσανε, διότι απλώς υπήρχαν ανάμεσα σε εμάς κι σε αυτούς.

Ν. Ιωάννου: Ο στόχος ήταν τα κεφάλια; Τα σώματα των ανθρώπων, δηλαδή.

Ελ. Τομπατζόγλου: Τα κεφάλια, ναι. Δηλαδή παραμέρισαν τα πράγματα, τα έσπασαν για να μας προσεγγίσουν

Ν. Ιωάννου: Άρα μιλάμε για μια αναβάθμιση, κατά κάποιο τρόπο στην επιθετική δραστηριότητα της Χρυσής Αυγής προς την Φαβέλα;

Ελλ. Τομπατζόγλου: Ναι.

Ν. Ιωάννου: Στο Μικρολίμανο του Πειραιά.. Έτσι πού από τύχη δηλαδή, δεν είχαμε κάποιο σοβαρότερο χτύπημα, που θα μπορούσε να οδηγήσει και στο θάνατο κάποιους από τους συντρόφους εκεί.

Ελ. Τομπατζόγλου: Ναι, ναι. Ξεκάθαρα από τύχη, ναι.

Ν. Ιωάννου: Εμένα μου δημιουργείται εντύπωση πολύ καλά οργανωμένης επίθεσης ή μάλλον επίθεσης κατ' εντολή αρχηγού, θα έλεγα. Δηλαδή με την έννοια ότι έχουμε μια επίθεση με τον πήχη ψηλά, ακόμα και για τους ίδιους τους δράστες, τόσο ψηλά, που πιθανόν ίσως από έλλειψη μεγαλύτερου επαγγελματισμού, παράδειγμα δεν ήταν επαγγελματισμός σαν αυτόν του Ρουπακιά, να μην έχουμε σήμερα κάποιο νεκρό στην Φαβέλα.

Ελ. Τομπατζόγλου: Όχι θεωρώ ότι δεν υπήρχε έλλειψη επαγγελματισμού, ειλικρινά. Κι αυτό προκύπτει από το εξής, όλα τα χτυπήματα είναι από τους ώμους και πάνω. Με δεδομένο που επικρατούσε αυτός ο πανικός, θεωρώ ότι απαιτείται τεράστια ψυχραιμία και σίγουρα αν όχι προπόνηση σε τεχνητές συνθήκες, έτσι; Θα πρέπει δηλαδή, αυτό το πράγμα να το έχεις ξανακάνει για να καταφέρεις να χτυπήσεις 6 άτομα, όλα στο κεφάλι. Γιατί μην ξεχνάτε, μετά από λίγο άναψαν και τους πυρσούς. Υπήρχε δηλαδή και μια σχετική έτσι θολούρα στο χώρο και…

Ν. Ιωάννου: Καπνός που δεν μπορούσες να δεις.

Ελ. Τομπατζόγλου: Ναι, παρόλα αυτά το πετυχαίνανε. Δηλαδή, ήταν νομίζω ξεκάθαρο ότι ήξεραν πως θα το κάνουν.

Ν. Ιωάννου: Κι εκπαιδευμένοι γι' αυτό το σκοπό, κατά κάποιο τρόπο.

Ελ. Τομπατζόγλου: Ναι, μα η ταχύτητα ήταν εκπληκτική. Ο τρόπος που μπήκαν, ο τρόπος που έφυγαν. Αυτά τα πράγματα δεν μπορεί να τα κάνει άνθρωπος που δεν τα έχει ξανακάνει ή που δεν του έχουν δείξει πως να τα κάνει.

Ν. Ιωάννου: Μάλιστα, άρα μιλάμε για μια καθαρά δολοφονική επίθεση, από τύχη δεν έχουμε θύματα αυτή τη φορά, την περασμένη Κυριακή, τις 25 Φλεβάρη, το απόγευμα στον ελεύθερο κοινωνικό χώρο Φαβέλα. Από τύχη λοιπόν, δεν έχουμε θύματα εκεί.

Πώς να το δούμε λίγο τώρα, να το συζητήσουμε. Πρόκειται μήπως για πράξη απόγνωσης της ηγεσίας της Χρυσής Αυγής, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει και η Αντιεξουσιαστική Κίνηση στην ανακοίνωσή της; Απόγνωση γιατί γνωρίζουμε για μια, τουλάχιστον τον τελευταίο χρόνο, πολύ μεγάλη αντιφασιστική δραστηριότητα στον Πειραιά και συρρίκνωση κατά κάποιο τρόπο, τουλάχιστον από το δημόσιο χώρο, γραφεία και τα λοιπά, της Χρυσής Αυγής.

Βλέπουμε και πάλι ότι η κομματική δραστηριότητα αυτής της εγκληματικής οργάνωσης, πράγματι δείχνει να συρρικνώνεται. Μαθαίνουμε ότι γραφεία τους κλείνουν το ένα μετά το άλλο. Στον Πειραιά και αλλού, όμως. Δεν κατόρθωσαν, όπως θυμόμαστε να κάνουν την φιέστα των εγκαινίων τους, όπως θα ήθελαν αυτοί τελοσπάντων. Έγινε μια μεγάλη εκεί, αντιφασιστική εκδήλωση που το απέτρεψε αυτό. Επιπλέον, ο αντιφασιστικός Σεπτέμβρης του 2017, που διοργάνωσε το Κοινωνικό Αντιφασιστικό Μέτωπο και η μεγάλη διαδήλωση στον Πειραιά, τότε έβαλε κατά κάποιο τρόπο την Χρυσή Αυγή, στην γωνία, όσο αφορά τον δημόσιο χώρο. Εκεί που οι άνθρωποι συναναστρέφονται, μιλάνε, συζητούν στον κοινωνικό δημόσιο χώρο δηλαδή. Το μόνο που τους απομένει ίσως είναι το κοινοβούλιο και οι δημοσκοπήσεις.

Έτσι αυτή την εντύπωση έχω εγώ και ότι πρόκειται ίσως για πράξη πολιτικής απόγνωσης της ηγεσίας, η οποία εκφράζεται βεβαίως με ένα τόσο βίαιο τρόπο, με ένα τόσο θανατηφόρο τρόπο, όπως αυτόν που είδαμε στην Φαβέλα την περασμένη Κυριακή.

Χρήστο, πώς το βλέπεις εσύ αυτό;

Χρήστος : Το συγκεκριμένο γεγονός;

Ν. Ιωάννου : Πώς την βλέπεις την επίθεση αυτή, που για πρώτη φορά την έχουμε στην Φαβέλα. Είχαμε κι άλλες αλλά μία τέτοια δολοφονική επίθεση είχαμε πρώτη φορά. Τι συμβαίνει με την Χρυσή Αυγή, σε τι επίπεδο περνάει πλέον;

Χρήστος: Κοίτα να δεις Νίκο, η δική μου η εκτίμηση και ενδεχομένως κι αρκετών από εμάς, είναι ότι πρόκειται για μία κίνηση, η οποία ναι μεν επιχειρησιακά άγγιξε το πικ της δράσης, που μπορεί αυτή τη στιγμή να έχει η Χρυσή Αυγή, τουλάχιστον του Πειραιά, γιατί γι' αυτήν μπορούμε να μιλήσουμε πλήρη ασφάλεια αλλά πρόκειται για μία σπασμωδική κίνηση, αυτή είναι τουλάχιστον η ερμηνεία, που έχουμε δώσει εμείς. Είναι σε μία φάση, όπως πολύ σωστά περιέγραψες, που πιέζονται από παντού, αλλάζουνε διαρκώς οι ισορροπίες και τον τελευταίο ένα χρόνο ειδικά έχουν αλλάξει με πολύ "βίαιο" τρόπο γι' αυτούς. Από εκεί που είχαν συνηθίσει να υπάρχει μία κανονικότητα, μία… τέλοσπαντων, είχανε χωθεί βαθιά, ας το πούμε έτσι, στην κοινωνία του Πειραιά, δημιουργώντας έτσι και την ψευδαίσθηση προς τα έξω, σε κόσμο που έλεγε ότι ο Πειραιάς είναι πόλη φασιστική κτλ.

Τώρα βλέπουν με τον χειρότερο γι' αυτούς τρόπο ότι δεν είναι έτσι. Έχουν αλλάξει τα πράγματα πάρα πολύ. Να προσθέσω ένα πάρα πολύ μικρό παράδειγμα σε αυτό που είπες ότι για παράδειγμα, πέρα από την ακύρωση των εγκαινίων τους, πριν από τρεις εβδομάδες ή δύο, αν δεν κάνω λάθος, είχανε ανακοινωμένη την κοπή της πίτας με τον Νίκο Μιχαλολιάκο εδώ πέρα, τον ηγέτη τους και η οποία λίγες φορές έχει πραγματοποιηθεί..

Ν. Ιωάννου: Στα γράφεια τους, στη Χρυση Αυγή..

Χρήστος: Ναι, βεβαίως, στα γραφεία τους στον Πειραιά και λίγες μέρες πριν ανακοινωθεί, κατέβηκε από το site τους. Είναι σε μια κατάσταση πλέον που φέρνουν τον αρχηγό τους προκειμένου να συσπειρωθούν και δεν είναι καν σε θέση να το υποστηρίξουν αυτό

το πράγμα με μια δημόσια ανακοίνωση.

Αυτό δείχνει πάρα πολλά. Έχουν αλλάξει τα πράγματα στον Πειραιά. Πρέπει να αντιληφθούμε ότι, πρώτα απ’ όλα κάποτε όταν εννοούσαμε Πειραιά και την Χρυσή Αυγή στον Πειραιά, εννοούσαμε όλη την ευρεία περιοχή, η οποία έπιανε, Κορυδαλλό, Πέραμα, Σαλαμίνα, Νίκαια, όλες αυτές τις περιοχές. Πλέον τα γραφεία τους σε όλες αυτές τις περιοχές έχουν κλείσει και το μόνο που έχει απομείνει είναι να συσπειρωθούν 15-20 άτομα από όλες αυτές τις περιοχές στα γραφεία του Πειραιά, που είναι τα τελευταία και τα μόνα πλέον ανοιχτά.

Ν. Ιωάννου: Που πιθανόν να αποτελούν και το τάγμα εφόδου που εκστρατεύει κάθε φορά.

Χρήστος: Άρα ο στόχος πλέον είναι αυτονόητος, έτσι; Πάμε για να τελειώνουμε και με αυτά.

Ν. Ιωάννου: Μπράβο, εννοείς.. θα φτάσουμε και σε αυτό, στη σημερινή διαδήλωση αλλά και γενικότερα στην αντιφασιστική δράση στον Πειραιά. Θα ήθελα να ρωτήσω..

Γιάννης: Νίκο;

Ν. Ιωάννου: Ναι, Γιάννη.

Γιάννης: Προτού ρωτήσεις κάτι., γιατί εδώ η φίλη μας η Τζένη στο chat.. να μας απαντήσουν τα παιδιά από την Φαβέλα, ρωτάνε πώς αντέδρασε εκεί η κοινωνία του Πειραιά και όλο αυτό που έγινε στη Φαβέλα, πώς το είδανε. Αν τα παιδιά δηλαδή με την εκεί τοπική κοινότητα είχανε κάποιο feed back, ας πούμε για την επίθεση.

Ν. Ιωάννου: Το feed back λοιπόν από την κοινωνία του Πειραιά, την τοπική της γειτονιάς ή και γενικότερα με αυτή την επίθεση.

Χρήστος: Λοιπόν πρώτα απ’ όλα, αφενός εκ μέρους του χώρου, θα ήθελα να ευχαριστήσουμε, νομίζω ότι ίσως έπρεπε να είχαμε ξεκινήσει με αυτό ενδεχομένως, όλον τον κόσμο είτε ατομικά είτε συλλογικότητες κι όχι μόνο από την κοινωνία του Πειραιά

για τις πρωτοφανείς εκφράσεις στήριξης και τα πρωτοφανή κύματα αλληλεγγύης τα οποία έχουμε δεχθεί σε κάθε επίπεδο, ενδεικτικά να αναφέρω ότι κάθε μέρα ανακαλύπτουμε και καινούργιες ανακοινώσεις, καινούργια κείμενα στήριξης και αλληλεγγύης. Εχθές το βράδυ για παράδειγμα όταν ήμασταν στην Φαβέλα μετά το πέρας της αφισοκόλληση που κάναμε, ενημερωθήκαμε για ένα κείμενο από κάποια συλλογικότητα από την Βραζιλία, το οποίο αναφερόταν σε εμάς.

Στα της τοπικής κοινωνίας τώρα, η τοπική κοινωνία του Πειραιά, όπως γενικότερα η κοινωνία του 2018, δυστυχώς σε μεγάλο βαθμό διακατέχεται από ένα σύνδρομο ιδιώτευσης, να το πω έτσι. Παρ'όλα αυτά όμως η στήριξη την οποία δεχθήκαμε ακόμα και από μία κοινωνία, η οποία φαινομενικά μέχρι τώρα σε κάποια κομμάτια της μας αγνοούσε, δεν ήταν ότι μας αντιπαθούσε ούτε ότι μας αγκάλιαζε. Δηλαδή μιλάω για τους ηλικιωμένους του Πειραιά, μιλάω για άτομα τα οποία μέχρι τώρα δεν είχαμε καταφέρει να προσεγγίσουμε. Και είναι πρωτοφανής η στήριξή τους. Ότι βλέπουμε ανθρώπους στο δρόμο, οι οποίοι έρχονται και μας λένε τι μπλέκεται με αυτούς, αφού είναι δολοφόνοι, το ξέρουμε. Αρχίζει πλέον και ακούγεται στον Πειραιά αυτό το πράγμα ότι οι άνθρωποι αυτοί είναι δολοφόνοι, είναι εγκληματίες. Είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτό το πράγμα.

Ν. Ιωάννου: Απ' ότι θυμάμαι όμως και σε μια προηγούμενη επίθεση των φασιστών της Χρυσής Αυγής, όπου είχε πάρει και φωτιά, ένας γείτονας έσβησε τη φωτιά, από την γειτονιά κάλεσαν την πυροσβεστική. Εκεί υπάρχει μια σχετική αλληλεγγύη.

Χρήστος: Βεβαίως. Η σχέση με τη γειτονιά γενικότερα είναι αρκετά ομαλή. Πέρασε προφανώς στην αρχή από κάποιες διακυμάνσεις. Είδανε και οι γείτονες κάποια, ας μη γελιόμαστε, πρωτόγνωρα πράγματα για την περιοχή τους.

Ν. Ιωάννου: Έπαθαν ένα σοκ από αυτή..τη βία..

Χρήστος: Εννοείται, μαζί με το κομμάτι των επιθέσεων αλλά είναι πάρα πολύ σημαντικό ότι μέσα σε λιγότερο από ένα χρόνο

που λειτουργεί η Φαβέλα, έχουμε ήδη καταφέρει στην γειτονιά μας να έχουμε χτίσει μια προσωπική σχέση με ανθρώπους κι αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, γιατί αντιπαρατίθεται και σε αυτό, το κομμάτι της ιδιώτευσης που προανέφερα..

Ν. Ιωάννου: Και να περιγράψουμε λίγο αυτή τη γειτονιά, αυτούς τους ανθρώπους που ανάμεσά τους ζείτε εκεί στην πραγματικότητα, στο Μικρολίμανο του Πειραιά. Είναι στη Ναυάρχου Βότση, είναι παλιά προσφυγικά σπίτια ακόμα και το οίκημα αυτό που στεγάζεται η Φαβέλα, είναι παλιό προσφυγικό σπίτι, ε;

Χρήστος: Ναι, τα οποία μπορούν να πούμε ουσιαστικά ότι κουβαλάνε την ιστορία του Πειραιά, την οποία αυτή την ιστορία, θέλουμε κι εμείς να μεταφέρουμε. Δεν μπορεί παρά να είναι αντιφασιστική.

Ν. Ιωάννου: Άνθρωποι από διαφορετικά σημεία, διαφορετικοί άνθρωποι.

Χρήστος: Είναι άνθρωποι των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων. Δεν μπορεί παρά να είναι αντιφασιστική λοιπόν.

Ν. Ιωάννου: Ωραία, ευχάριστο αυτό. Το feed back από την πειραιώτικη κοινωνία, τουλάχιστον αυτής της περιοχής.

Θα ήθελα να ρωτήσω λοιπόν τώρα την Ελευθερία κάτι, που συνεχώς το έχω στο μυαλό μου. Το πως, γιατί γνωριζόμαστε, είμαστε σύντροφοι, ε; Συναντιόμαστε σε κοινές δράσεις πολύ συχνά. Πώς αισθάνεσαι Ελευθερία, από αυτή την πραγματικά, έτσι βίαιη επίθεση, τρομερά βίαιη επίθεση απέναντί σου. Αισθάνεσαι τρόμο, αισθάνεσαι οργή, σε έχει καταβάλλει; Το σθένος έχει καταβληθεί, αισθάνεσαι πιο δυνατή;

Ελ. Τομπατζόγλου: Κοίταξε υπάρχει μία σωματική κούραση, η οποία αντιλαμβάνεστε όλοι ότι είναι εύλογη γιατί πέραν της πρώτης μέρας με την νοσηλεία μου και κάποιων εξετάσεων που έπρεπε να κάνω, θεώρησα καλό παρότι μου είχαν δοθεί συστάσεις να μείνω σπίτι, να μην αφήσω τα υπόλοιπα μέλη της συνέλευσης

μόνα τους, γιατί αντίστοιχα κι αυτά ήθελαν μία στήριξη α μη τι άλλο ψυχολογική. Θέλαμε να περάσουμε ένα μήνυμα στον κόσμο ότι δεν υπάρχει λόγος να φοβάται κανένας, διότι ουσιαστικά η αδιαφορία είναι αυτή που επιτρέπει στους φασίστες να προβαίνουν σε τέτοιες πράξεις. Το γεγονός ότι βρεθήκαμε όλοι εκεί και βρέθηκε και κόσμος, που όπως περιέγραψε ο Χρήστος, που ήταν παρών δίπλα μας, θεωρώ ότι πέρασε το μεγαλύτερο μήνυμα που θα μπορούσε ποτέ να περάσει. Δηλαδή το ¨καλό" αυτής τη επίθεσης είναι ακριβώς αυτό ότι δηλαδή σταθήκαμε όλοι απέναντί τους και δείξαμε ότι δεν φοβόμαστε.

Προφανώς τουλάχιστον προσωπικά λέω ευτυχώς έτσι, που δεν υπήρχε κάτι χειρότερο γιατί ήτα θέμα πραγματικά εκατοστών, όπως μου είπε ο γιατρός. Αλλά από εκεί και πέρα..

Ν. Ιωάννου: Δηλαδή κάπως λίγο πιο αριστερά ή δεξιά αν ήταν το τραύμα

Ελ. Τομπατζόγλου: Λίγο πιο δεξιά, ναι και στο σημείο που είναι, αν ήταν λίγο πιο βαθύ αλλά λίγο πιο δεξιά και με τη μορφή που είχε θα .. ναι, δεν μπορώ να φανταστώ.

Ν. Ιωάννου: Θα είχαμε θέμα.

Ελ. Τομπατζόγλου: Πιθανότατα δεν θα μιλάγαμε δηλαδή αυτή τη στιγμή.

Από εκεί και πέρα το ζήτημα είναι ότι ακριβώς επειδή εκτός από μέλος της Φαβέλας έχω κι έναν άλλο ρόλο στη δίκη, ως συνήγορος πολιτικής αγωγής. Αντίστοιχα κι εκεί σήμερα πήγα κανονικά. Προσπάθησα να κάνω τη δουλειά μου παρά και την κούραση και την ψυχολογική μου επιβάρυνση και θα συνεχίσω να το κάνω μέχρι τέλους. Δηλαδή φόβο, δεν νιώθω σε καμία περίπτωση.

Ν. Ιωάννου: Πώς βλέπεις, μήπως μπορεί να έχει κάποια σχέση, βλέπεις στο επίπεδο το δικαστικό, της δικαιοσύνης τη Χρυσή Αυγή σε ποιο σημείο βρισκόμαστε τώρα, στριμώχνεται και μπορεί να αντιδράει σαν πληγωμένο θηρίο; Όχι, συμβαίνει κάτι άλλο;

Ελ. Τομπατζόγλου: Η δική μου εκτίμηση είναι η εξής. Προφανώς με το 2013 και την άσκηση των διώξεων όλοι είχαμε παρατηρήσει ότι τα τάγματα εφόδου είχαν αποσυρθεί από το δρόμο, υπήρχε δηλαδή μία περίοδος σχετικής ηρεμίας. Με δεδομένο τώρα τις συγκυρίες, τους έχει δοθεί ένα πλεονέκτημα, το οποίο προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν υπέρ τους, όπως για παράδειγμα το μακεδονικό θέμα και τα σχετικά, από τα οποία προσπαθούν να αντλήσουν κατά βάση ψήφους, στα πλαίσια της μετατροπής τους τουλάχιστον σε επίπεδο ηγεσίας, σε δήθεν σοβαρό κόμμα, τη σοβαρή Χρυσή Αυγή που πάρα πολλοί είχαν, ας πούμε κατά κάποιο τρόπο ευαγγελιστεί, έρχονται σε αντίθεση με αυτό που πραγματικά είναι η ίδια η φύση της οργάνωσης και ο κόσμος που τους ακολουθεί.

Δηλαδή ο μέσος χρυσαυγίτης, το τάγμα εφόδου δεν είναι δυνατόν να αποδεχθεί μία ηγεσία με κοστούμια. Αυτό είναι ξεκάθαρο.

Θεωρώ ότι τουλάχιστον στο επίπεδο που έχω δει το πως λειτουργεί η συγκεκριμένη οργάνωση μέσα από την δίκη αλλά και από τη γνώση που είχα από το παρελθόν, ακριβώς επειδή το κομμάτι της βίας είναι συνυφασμένο με τον τρόπο δράσης της, δηλαδή ουσιαστικά είναι αυτοσκοπός. Δεν είναι μέσο επίτευξης πραγμάτων, είναι αυτοσκοπός. Δεν θεωρώ ότι οι άνθρωποι, οι οποίοι είναι τόσα χρόνια στη Χρυσή Αυγή κι είναι αρκετοί άνθρωποι, που ήταν και στο δρόμο πάρα πολλά χρόνια δημιουργώντας αντίστοιχα ζητήματα, θα αρκεστούν σε μία σοβαρή Χρυσή Αυγή, η οποία απλώς θα έχει μία κοινοβουλευτική παρουσία και ένα λόγο, όταν αυτός ο λόγος δεν έχει αντίκρισμα στο δρόμο.

Ν. Ιωάννου: Θρέφεται κατά κάποιο τρόπο η Χρυσή Αυγή από την άσκηση βίας …..

Ελ. Τομπατζόγλου: Μα είναι το βασικό της στοιχείο.

Ν. Ιωάννου: Είναι το βασικό της στοιχείο.

Ελ. Τομπατζόγλου: Δεν μιλάμε για μία απλώς ακροδεξιά οργάνωση, όπως για παράδειγμα, με ρητορική, όπως ήταν το ΛΑΟΣ στο

παρελθόν, που προφανώς δεν έχει καμία απολύτως σχέση. Δεν μιλάμε δηλαδή για μία οργάνωση που αρκείται στα λόγια. Γιατί ουσιαστικά αρκούμενη στα λόγια αυτοαναιρείται όσον αφορά τον πραγματικό της χαρακτήρα.

Εγώ θεωρώ λοιπό ότι υπάρχει μία εσωτερική σύγκρουση. Προφανώς η ηγεσία θέλει να κρατήσει και τις έδρες τις βουλευτικές, προφανώς θέλει να έχει παρουσία στο κοινοβούλιο αλλά δεν θέλει να χάσει και τον κόσμο της. Ο μόνος τρόπος λοιπόν για να μην χάσει τον κόσμο της και να μην χάσει και την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση, είναι ακριβώς αυτός. Χτυπήματα τα οποία μετά διαψεύδει. Δείχνει την ισχύ της στους ανθρώπους με τα τάγματα εφόδου και ούτω καθεξής.

Ν. Ιωάννου: Πού πρέπει να το δούνε, ναι.

Χρήστο εσύ πώς βλέπεις, είδαμε μια ανακοίνωση της Φαβέλας, όσο αφορά την σημερινή διαδήλωση, που να θυμήσουμε είναι στις 6 το απόγευμα, που είναι, Χρήστο;

Χρήστος: Στην πλ. Καραϊσκάκη, δίπλα στον ηλεκτρικό του Πειραιά, όπως βγαίνεις, είναι ένα λεπτό περπάτημα με τα πόδια.

Ν. Ιωάννου: Εκεί λοιπόν είναι σήμερα η μεγάλη αντιφασιστική διαδήλωση, συγκέντρωση. Ξεκινάει δηλαδή εκεί στην πλ. Καραϊσκάκη, έτσι;

Χρήστος: Η οποία, Νίκο να προσθέσουμε μια ενημέρωση της τελευταίας στιγμής, που ανεβάσαμε και στη σελίδα μας ότι θα ολοκληρωθεί κιόλας εκεί. Οπότε όποιος σκοπεύει να έρθει με το όχημά του μπορεί να το παρκάρει εκεί πέρα και θα επιστρέψει μετά η πορεία μετά το πέρας της στο ίδιο ακριβώς σημείο για να αποχωρήσει, αντίστοιχα όσοι έρθουν με ηλεκτρικό, γιατί είναι δίπλα.

Ν. Ιωάννου: Πολύ καλή αυτή η ενημέρωση, γιατί κάποιοι μαζεύονται όταν ακούν διαδήλωση στον Πειραιά, πώς θα πάω, πώς θα φύγω, που θα βάλω το αμάξι, θα είναι μακριά κι όλο αυτό. Πολύ καλή λοιπόν, εδώ η σημείωση του Χρήστου.

Λοιπόν είδαμε μία ανακοίνωση της Φαβέλας, όπου λέει ότι ναι είναι μία μεγάλη αντιφασιστική διαδήλωση αλλά να προσέξουν πώς θα έρθουν και με τι διάθεση, ένα κάρο κόσμος, ο οποίος υπερασπίστηκε πρόσφατα τα εθνικιστικά συλλαλητήρια. Έχοντας στο μυαλό μας, πιστεύω αυτή η ανακοίνωση κάνει αυτή τη σημείωση, έχοντας στο μυαλό μας ότι αυτά τα εθνικιστικά συλλαλητήρια, όπως είπε και η Ελευθερία πριν, έχουν δημιουργήσει μία αναστάτωση, μια έξαρση στην ίδια την Χρυσή Αυγή, την ανεβάζουν κατά κάποιο τρόπο. Δηλαδή νομιμοποιούν τον εθνικό πατριωτισμό τους, κατά κάποιο τρόπο. Προσπαθούν κάποιοι να αθωώσουν τον εθνικισμό μιλώντας για πατριωτισμό. Ο πατριωτισμός όμως είναι εθνικός πατριωτισμός και δεν οδηγεί πουθενά αλλού εκτός από τον ναζισμό. Τι λες Χρήστο, γι' αυτή την ανακοίνωση της Φαβέλας;

Χρήστος: Λοιπόν Νίκο, η άποψή μου η προσωπική, θεωρώντας ότι εκφράζω και τη συλλογική μέσω αυτής της ανακοίνωσης που βγάλαμε είναι ότι μέσα από αυτά τα συλλαλητήρια, αφενός δόθηκε το φιλί της ζωής σε πρώτο βαθμό στην Χρυσή Αυγή και σε άλλα ακροδεξιά μορφώματα από το πουθενά πραγματικά. Ας σκεφτούμε λίγο, ας πάμε, ας γυρίσουμε το χρόνο 2 μήνες πίσω και να θυμηθούμε λίγο ποια ήταν η θέση της Χρυσής Αυγής στην δημόσια σφαίρα, στην πολιτική επικαιρότητα. Δεν ήταν πουθενά, το μόνο που υπήρχε ήταν η πίεση της οποίας ασκούνταν από όλα τα ανοιχτά μέτωπα, τα οποία είχε, όπως είναι η δίκη, όπως είναι το κλείσιμο των γραφείων τους, όπως είναι οι αποχωρήσεις των στελεχών της, όπως είναι όλα αυτά τα πράγματα. Και ξαφνικά, προκύπτει το θέμα με το μακεδονικό και ήταν ένα εκπληκτικό φιλί της ζωής, ήταν ένα τρομερό δώρο προς τους εθνικιστές και τους ναζιστές της Χρυσής Αυγής, τους ναζιστές δηλαδή, όχι εθνικιστές αλλά τελοσπάντων λεπτές οι διαφορές. Ενδεχομένως.. ας μην αναλωθούμε σε αυτό αυτή τη στιγμή.

Τώρα από εκεί και πέρα όσο αφορά τα συλλαλητήρια αυτά η θέση μας εμάς είναι σαφής. Θεωρούμε ότι όλοι αυτοί κατά κύριο λόγο αριστεροί, επειδή επιλέγουν ουσιαστικά να ψαρέψουν σε θολά νερά, με ψηφαλάκια και προκειμένου να εξασφαλίσουν κάπως την

πολιτική τους βιωσιμότητα πηγαίνουν όπου μπατάρει η βάρκα, που δεν καταδίκασαν λοιπόν αυτά τα συλλαλητήρια.

Ν. Ιωάννου: Ή τα καταδίκασαν με αστερίσκους, ακριβώς όπως …

Χρήστος: Πάρα πολύ σωστά. Ή τα καταδίκασαν με αστερίσκους αφήνοντας όμως μία πόρτα ανοιχτή για όλους αυτούς, που θα θελήσουν να τους ψηφίσουν κάποτε και θα αποτελούν εν δυνάμει ψηφοφόρους. Εμείς θεωρούμε ότι αυτό το πράγμα, δεν έδωσε απλώς το φιλί της ζωής αλλά ουσιαστικά ανοίγουν τον δρόμο για μία και περαιτέρω κοινωνική νομιμοποίηση αυτών των πρακτικών. Είδαμε πάρα πολύ καλά όλοι τι συνέβη στην Θεσσαλονίκη. Πώς φασίστες έκαψαν μια κατάληψη και πήγαν να επιτεθούν στο Σχολείο, στον ΕΚΧ Σχολείο.

Ν. Ιωάννου: Φασίστες που συμμετείχαν την ίδια ώρα στο εθνικιστικό συλλαλητήριο.

Χρήστος: Ακριβώς, δίπλα από τους αστυνομικούς, παράλληλα με το υπόλοιπο συλλαλητήριο και δεν άνοιξε ρουθούνι. Και βλέπουμε τώρα εδώ πέρα, πως βγαίνει ο Μίκης Θεοδωράκης και λέει για το πως αγαπάνε την πατρίδα, απλώς κάπως εριστικά μάλλον. Από ότι φαίνεται αυτή η κυριακάτικη επίθεση στην Φαβέλα εντάσσεται στα πλαίσια αυτής της εριστικής αγάπης. Ήρθε η ώρα λοιπόν ο καθένας να αναλογιστεί τις ευθύνες του και να δούμε ποια είναι αυτή η εριστική αγάπη. Γιατί για εμάς είναι μια εριστική αγάπη, η οποία είναι με λοστάρια σε κεφάλια και με πυρσούς σε πρόσωπα, ναι αυτό είναι φασισμός, τελεία. Δεν διαπραγματευόμαστε, δεν μπορούμε να συνδιαλλαγούμε με αυτό το πράγμα και απαιτούμε μία κοινωνία που να είναι ξεκάθαρη σε αυτό το θέμα και όχι να του κλείνει το μάτι.

Ν. Ιωάννου: Ακριβώς Χρήστο, πολύ ωραία μας το είπες. Γιάννη, τώρα με αυτό που είπε ο Χρήστος και η Ελευθερία σε σχέση με τα συλλαλητήρια και την νομιμοποίηση της Χρυσής Αυγής, μαζί θυμάσαι κάναμε περατζάδα το συλλαλητήριο το εθνικιστικό και είχαμε εκεί φύλακες, ομάδες της Χρυσής Αυγής, πόσο εύκολα συμπεριφέρονταν σε σχέση με τον κόσμο εκεί, σαν να ήταν στο

γήπεδό τους κανονικά.

Γιάννης: Αυτό που εξέλαβα κι εγώ από την επίσκεψη του συλλαλητηρίου, σαν σκάουτερ, ας το πούμε κάπως.

Ν. Ιωάννου: Κατάσκοποι.

Γιάννης: Κατάσκοποι, ναι. Είδαμε όλο το κιτς, κατ' εμένα που επικρατεί και το χαμηλό επίπεδο ανθρώπων. Δηλαδή, εγώ περπατούσα εκεί μέσα κι ένιωθα ασφυκτικά μέσα εκεί πέρα. Δεν μπορούσα καν..

Ν. Ιωάννου: Θυμάμαι που έλεγες, Νίκο με πιάνει η καρδιά μου. Το στήθος μου.

Γιάννης: Ναι, με πιάνει η καρδιά μου και πως ας πούμε, διάφορες ομάδες, γι' αυτή τη μεριά των αριστερών, που λέμε πώς στην ουσία νομιμοποίησαν όλο τον κόσμο εκεί πέρα και δη τους χρυσαυγίτες, που ήταν μαζεμένοι και ήξεραν πολύ καλά οι ίδιοι αυτοί που καλούσαν και ο Μίκης ο Θεοδωράκης και οι άλλες αριστερές οργανώσεις ότι στα στενά, όπως τους είδαμε και στις στοές ήταν ομάδες χρυσαυγιτών και μάλιστα ακούγαμε ότι "πάμε να την πέσουμε στους άπλυτους" και "πάμε να τους τελειώνούμε" κτλ. Εγώ το άκουσα αυτό με τα αυτιά μου.

Εμένα αυτό, ας πούμε από τη μεριά των ανθρώπων, των αριστερών οργανώσεων με είχε εκνευρίσει πάρα πάρα πολύ, γιατί, αυτό που είπαμε πριν ότι τους νομιμοποίησαν και ήξεραν ότι τους νομιμοποιούν.

Πάντως, Νίκο, αν δεν έχεις κάτι να πεις ήθελα να τονίσω ότι και την Δευτέρα που πήγα στη συνέλευση στον Πειραιά, που ήταν μαζική και είχε κόσμο και την επόμενη μέρα που κάναμε μία γύρα για αφισοκόλληση, αυτό που είδα και με χαροποιεί ιδιαίτερα είναι ότι τα παιδιά δεν φοβήθηκαν καθόλου και το τόνισε και η Ελευθερία στην συνέντευξη τύπου, που είπε ότι δεν θέλουμε να είμαστε θύματα, δεν είμαστε θύματα και παρόλο του τι έπαθαν και προσπαθώ να μπω στην ψυχολογία τους μετά από αυτή την επίθεση, παρόλο την επίθεση που δέχτηκαν, συσπειρώθηκαν και

κοίταξαν κατάματα τους αντιπάλους, ας το πούμε έτσι. Κι αυτό που εξέλαβα εγώ είναι ότι δεν μάσησαν τα παιδιά, να το πούμε έτσι λαϊκά απέναντι σε αυτό. Κι ήθελα να ρωτήσω και την Ελευθερία και τον Χρήστο, αν αυτό που εξέλαβα εγώ, που είδα, αν όντως είναι έτσι. Αν, ας το πούμε έτσι σαν να σας συσπείρωσαν, αν σας δυνάμωσαν, ότι όντως δεν φοβηθήκατε.

Ελ. Τομπατζόγλου: Κοίταξε με δεδομένο τη σφοδρότητα της επίθεσης, αντιλαμβάνεσαι ότι αν πράγματι είχαμε φοβηθεί ή ότι δεν νιώθαμε συσπειρωμένοι δεν θα ήμασταν εκεί. Δηλαδή δεν είναι συναισθήματα που μπορείς να τα προσποιηθείς, όταν έχεις δεχθεί τέτοια επίθεση και είσαι σε μία άλφα κατάσταση πάρα πολύ άσχημη. Αυτό το πράγμα ήταν πηγαίο, ήταν αυθόρμητο και ήταν το μοναδικό συναίσθημα που επικράτησε σε όλους μας. Αυτό το πράγμα, ούτως ή άλλως είμαστε σαν συνέλευση πολύ δεμένοι. Αυτό το πράγμα έφερε κι άλλο κόσμο κοντά μας και θεωρώ ότι όσο δυσάρεστο και να είναι θα μας δώσει ώθηση για πάρα πολύ ωραία πράγματα στο μέλλον. θα εδραιωθούμε, είμαι βέβαιη ότι θα εδραιωθούμε στον Πειραιά. Εξάλλου είμαστε και η μόνη συλλογικότητα μη κομματική, που έχει χώρο και στεγάζεται. Αυτός είναι και ο λόγος εξάλλου που δεχόμαστε επανειλημμένα χτυπήματα.

Ν. Ιωάννου: Και εκνευρίζει την Χρυσή Αυγή.

Γιάννης: Κι έναν χώρο που δημιουργεί, δεν είναι απλώς ένας χώρος.

Ν. Ιωάννου: θα μιλήσουμε και γι’ αυτό τώρα..

Ελ. Τομπατζόγλου: Που δημιουργεί, υπάρχει, δεν είναι κλειστός είναι πάρα πολλά.

Ν. Ιωάννου: Παράγει ένα κοινωνικό και πολιτικό λόγο

Γιάννης: Πάντως ένας φίλος εδώ λέει “respect”, που δεν φοβάστε αλλά ταυτόχρονα τονίζει λίγο και να υπάρχει και μία προσοχή.

Ν. Ιωάννου: Ο φόβος φυλάει τα έρμα, που λέει η παροιμία. Εγώ

θα ήθελα να επαναλάβω εδώ ότι η κοινωνία μπορεί να απομονώνει την Χρυσή Αυγή και κάθε ναζιστικό μόρφωμα. Απομονώνει την Χρυσή Αυγή, η οποία αρκείται βέβαια στα σκοτάδια του λαϊκισμού, τα σκοτεινά και χαμηλά ένστικτα, που εκφράζονται στην εκλογική διαδικασία, δεν εκφράζονται όμως όπου ο δημόσιος χώρος έχει κοινωνικά χαρακτηριστικά και η Φαβέλα είναι ένας ελεύθερος κοινωνικός χώρος, ένας δημόσιος χώρος που έχει χαρακτηριστικά κοινωνικά και όχι μόνο δεν μπορεί να εκφραστεί ούτε καν η προσπάθεια για τρομοκρατία της Χρυσής Αυγής εκεί από ότι φαίνεται και όπως μας λένε εδώ οι σύντροφοι αλλά παράγει αυτός ο χώρος πολιτισμό στην πραγματικότητα, Χρήστο. Μέσα σε ένα χρόνο τώρα πραγματικά έχει δημιουργηθεί εκεί, έχει γεννηθεί εκεί ένας πολιτικός χρόνος τόσο πυκνός, που μας φαίνεται ότι ήταν από πάντα στην Ναυάρχου Βότση η Φαβέλα.

Χρήστος: Έτσι είναι Νίκο, η Φαβέλα τώρα μέσα στο Μάρτιο, 17 Μαρτίου κλείνει ένα χρόνο απ’ όταν άνοιξε με την πρώτη της εκδήλωση, με εκείνο το διήμερο που είχαμε κάνει 17 Μαρτίου του 2017 και απλώς μέσα σε ένα χρόνο έχουν συμβεί τόσα πολλά πράγματα, τα οποία είναι πρωτόγνωρα κατ΄εμάς τουλάχιστον, για την τοπική κοινωνία. Να αναφέρω ενδεικτικά κάποια πράγματα που έχουν συμβεί στην Φαβέλα, γι’ όσους δεν ξέρουν να έχουν μια μικρή εικόνα.

Αυτό τον ένα χρόνο λοιπόν μέσα στην Φαβέλα έχουν πραγματοποιηθεί συλλογικές δράσεις, συλλογικές κουζίνες, θεατρικές παραστάσεις, πολιτικές εκδηλώσεις, βιβλιοπαρουσιάσεις, σεμινάρια, κύκλοι αυτομόρφωσης, ομάδες χορού, μπαζάαρ βιβλίου, προβολές και διάφορες άλλες εξωστρεφές δράσεις, με σκοπό τον επαναπροσδιορισμό των κοινωνικών σχέσεων γενικότερα. Και είναι σίγουρα πολλά άλλα πράγματα που ξεχνάω, για παράδειγμα νομίζω δεν ανέφερα ομάδα φωτογραφίας, ομάδα video editing γενικά, οι οποίες ξεκίνησαν μία εβδομάδα τώρα πριν την επίθεση.

Ελ. Τομπατζόγλου: Βιβλιοθήκη, δεν θυμάμαι αν είπες.

Χρήστος: Ομάδα βιβλιοθήκης βεβαίως, μάθημα ισπανικών που

είχαμε πέρυσι. Είναι πάρα πολλά πράγματα τα οποία έχουμε κάνει, σε συνδυασμό βέβαια με όλες αυτές τις πλούσιες πολιτικές εκδηλώσεις και τις βιβλιοπαρουσιάσεις που έχουμε φέρει, που είναι πάρα πολλές. Και θα κάνουμε ακόμα περισσότερα.

Γιάννης: Κι οι ανοιχτές συνελεύσεις.

Χρήστος: Σαφώς οι ανοιχτές συνελεύσεις, γενικότερα είναι ένας χώρος πολιτικής ζύμωσης, η Φαβέλα κι αυτό θέλουμε να είναι ουσιαστικά. Να είναι ένας αυτοδιαχειριζόμενος χώρος στον Πειραιά, ο οποίος έχει θέσει ως στόχο του να αποτελέσει ένα κόμβο ακηδεμόνευτης πολιτικής και πολιτιστικής έκφρασης για την τοπική κοινωνία. Αυτό είναι, αυτός είναι ο στόχος μας.

Ν. Ιωάννου: Κι ένα σημαντικό πράγμα που έγινε εκεί στη Φαβέλα, μια σημαντική πολιτική και κοινωνική δημιουργία, πιστεύω είναι το Κοινωνικό Αντιφασιστικό Μέτωπο, που εκεί έγιναν και οι πρώτες συνελεύσεις και νομίζω εκεί γίνονται και οι συνελεύσεις του. Που έδωσε μία νέα πραγματικά ώθηση στον αντιφασισμό συνολικά στον αστικό αυτό μεγάλο κόμβο, στην μητρόπολη της Αθήνας. Με την έννοια ότι αρχίζουμε να βλέπουμε τον αντιφασισμό όχι με όρους του πώς θα προφυλαχθούμε απλώς από την επίθεση των φασιστών, των νεοναζιστών της Χρυσής Αυγής αλλά ψάχνοντας τι είναι πραγματικά ο φασισμός, ερχόμενοι κάποιες φορές και κοντά στη γνωστή κουβέντα του Μάνου Χατζιδάκη, που έλεγε ότι “ο νεοναζισμός είναι εμείς κι εσείς”, όπως στη γνωστή παράσταση του Λουίτζι Πιραντέλλο. Ψάχνοντας να δούμε τι είναι αυτό που παράγει ακόμα και σήμερα το νεοναζισμό, τι είναι αυτό που κάνει να δημιουργούνται άνθρωποι που έχουν τέτοιες αντιλήψεις, που βέβαια φυσικά δεν είναι κάτι τυχαίο, κάτι έτσι που έρχεται από τον ουρανό.

Λέει πάλι συγκεκριμένα ο Μάνος Χατζιδάκις “ο νεοναζισμός δεν είναι οι άλλοι, είναι οι μισητοί δολοφόνοι που βρίσκουν όμως κατανόηση από τις διωκτικές αρχές λόγω μιας περίεργης αλλά όχι ανεξήγητης συγγενικής ομοιότητας. Είναι εκείνοι που τους έχουν συνηθίσει οι αρχές και οι κυβερνήσεις σαν μια πολιτική

προέκτασή τους ή σαν μια επιτρεπτή ανησυχία". "Ο εθνικισμός.." λέει ο Χατζηδάκις, "..είναι κι αυτός νεοναζισμός. Τα κουρεμένα κεφάλια των στρατιωτών έστω και παρά τη θέλησή τους ευνοούν την έξοδο της σκέψης και της κρίσης, ώστε να υποτάσσονται και να γίνονται κατάλληλοι για την αποδοχή διαταγών και κατευθύνσεων προς κάποιο θάνατο δικό τους ή των άλλων".

Κι εδώ βλέπουμε ότι η συζήτηση που είχαμε πριν, ο τρόπος που μας περιέγραψε κι όλα αυτά που μας περιέγραψε η Ελευθερία πως είναι πράγματα που είναι γνωστά, καταγεγραμμένα στην ιστορία.

Έχουμε, λοιπόν Χρήστο, τον κοινωνικό αντιφασισμό, πότε ξεκινάει, πότε ξεκίνησε ο κοινωνικός αντιφασισμός, το Κοινωνικό Αντιφασιστικό Μέτωπο, θυμάστε; Ελευθερία, πότε είχατε τις πρώτες συνελεύσεις, ήτανε πέρυσι τον Αύγουστο.

Ελ. Τομπατζόγλου: Τον Αύγουστο, τέλος Ιουλίου νομίζω, αρχές Αυγούστου ξεκινήσαμε. Η πρώτη δράση που αποφασίσαμε να κάνουμε και ήταν και πολύ επιτυχημένη ήταν η διοργάνωση της πορείας μνήμης στο Κερατσίνι, για την συμπλήρωση τεσσάρων χρόνων από την δολοφονία του Παύλου Φύσσα.

Ν. Ιωάννου: Που ήταν πραγματικά μια επιτυχημένη διαδήλωση, που είχε τελειώσει με μία μεγάλη συναυλία.

Ελ. Τομπατζόγλου: Κατέληγε ναι στη συναυλία που διοργάνωνε η οικογένεια και φίλοι του Παύλου. Ήταν μαζικότατη και παρά τις προσπάθειες ή τους φόβους κάποιων ότι στον Πειραιά δεν θα μπορούσε να συμβεί κάτι τέτοιο, καθώς είχαν ακουστεί και διάφορα, να μεταφερθεί η πορεία πλέον στην Αθήνα για να αποκτήσει κεντρικοπολιτική δήθεν τελοσπάντων, βαρύτητα και τα σχετικά. Αυτό διαψεύστηκε περίτρανα.

Ν. Ιωάννου: Και βλέπουμε ίσα ίσα με τα τελευταία γεγονότα ότι πλέον εκεί παίζεται το παιχνίδι, στον Πειραιά.

Ελ. Τομπατζόγλου: Κοίταξε είναι το εξής ζήτημα, το οποίο μπορεί να μην μπορεί να το αντιληφθεί κάποιος που μένει εκτός περιφέρειας του Πειραιά. Αυτές οι γειτονιές χρειάζονται

στήριξη. Τα πράγματα, η βαρύτητα θα πρέπει να πέσει στον Πειραιά. Προφανώς υπάρχουν κι άλλες περιοχές αλλά οι άλλες περιοχές, ευτυχώς έχουν καταφέρει με τους δικούς τους τρόπους κάπως να περιορίσουν τις δράσεις.

Το γεγονός ότι στον Πειραιά υπάρχει η τοπική του Πειραιά, η οποία να σημειώσουν για όσους δεν το ξέρουν είναι από τις πρώτες που υπήρχαν ποτέ. Δηλαδή εγώ την θυμάμαι από τότε που ήμουν στο σχολείο, δηλαδή μιλάμε για πάνω από 20 χρόνια. Δεν είναι μία τοπική που δημιουργήθηκε ενόψει της ανόδου της Χρυσής Αυγής, εκλογικά το 2012.

Ν. Ιωάννου: Υπήρχε από πριν.

Ελ. Τομπατζόγλου: Υπήρχε ναι, υπάρχει πάρα πολλά χρόνια. Πράγμα που σημαίνει ότι για εμένα είναι ο τελευταίος και ο πιο επικίνδυνος θύλακας. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να αντιληφθεί το κίνημα ότι θα πρέπει να ρίξουμε αρκετό βάρος στην περιοχή του Πειραιά.

Ν. Ιωάννου: Η σημασία λοιπόν της σημερινής διαδήλωσης και παρότι η βροχή μας απειλεί, μας τα χαλάει, παρότι έχουμε την απειλή του βροχερού καιρού νομίζω ότι το κάλεσμα παραμένει το ίδιο κι ακόμα πιο πολύ σημαντικό στο να έχει ανταπόκριση και τώρα δηλαδή με τον καιρό, που μας τα χαλάει κάπως. "Η σημασία της σημερινής διαδήλωσης ξεπερνάει", λέει στην ανακοίνωσή της η Φαβέλα, "ξεπερνάει κάθε οργάνωση, κόμμα, κυβέρνηση. Πιάνοντας αυτή την κουβέντα νομίζω ότι και το κοινωνικό αντιφασιστικό μέτωπο έχει βάλει κάποιους τέτοιους όρους στην συγκρότησή του κι γι' αυτό είχε και το αποτέλεσμα που είχε πέρυσι τον Σεπτέμβρη. Υπήρξε βέβαια και η υπόσχεση ότι δεν θα είναι ένας αντιφασιστικός Σεπτέμβρης απλώς αλλά θα είναι ένας κοινωνικός αντιφασισμός,ο οποίος θα διατρέχει όλο το χρόνο. Είχαμε εκδηλώσεις και τον υπόλοιπο χρόνο, Χρήστο. Και σε άλλο μέρη πέρα από τον Πειραιά.

Χρήστος: Ναι, και στην Πετρούπολη, αν θυμάμαι καλά και στην Αθήνα νομίζω είχε γίνει.

Ν. Ιωάννου: Και στην Πετρούπολη και στην Αθήνα. Και θα έπρεπε να τις προεκτείνουμε. Βέβαια μας συμβαίνουν αυτά που συμβαίνουν και επικεντρωνόμαστε ξανά και ξανά στον Πειραιά.

Γιάννης: Πάντως, ένας φίλος εδώ λέει και πιστεύω ότι έχει δίκιο ότι..

Ν. Ιωάννου: Εδώ, εννοείς στο chat, από το οποίο μας ενημερώνεις.

Γιάννης: Στο chat, ναι συγγνώμη. Ξέχασα να το πω, στο chat. Ότι η Φαβέλα έχει αλλάξει τους συσχετισμούς στον Πειραιά. Κι αυτό είναι κάτι που θέλω να σχολιάσουμε με τα παιδιά.

Χρήστος: Ευχαριστούμε τον φίλο, πρώτα πρώτα για τα καλά του λόγια.

Γιάννης: θέλω να πω, θεωρείτε όντως ότι έχει αλλάξει η Φαβέλα τους συσχετισμούς στον Πειραιά;

Χρήστος: Εγώ θα ήθελα να πιαστώ από αυτό που είπαν ο Νίκος με την Ελευθερία, πριν από λίγα λεπτά, που ανέφερε η Ελευθερία ότι η τοπική του Πειραιά και τα γραφεία της είναι ο τελευταίος, ουσιαστικά θύλακας εκείνης της περιοχής και απάντησε ο Νίκος ότι έχει πολύ βαθιές ρίζες, ουσιαστικά. Είναι όμως πάρα πολύ σημαντικό να δούμε ότι όντως οι ρίζες είναι πάρα πολύ βαθιές, γιατί ο Πειραιάς, μην γελιόμαστε, είναι και μία περιοχή με μεγάλα συμφέροντα οικονομικά, γίνεται παιχνίδι ατον Πειραιά. Όμως αυτές οι ρίζες είναι πλέον ξεκάθαρα αποδεδειγμένο ότι δεν είναι κοινωνικές ρίζες. Η Χρυσή Αυγή μπορεί να είναι πολύ βαθιά ριζωμένη στην κοινωνία τους Πειραιά αλλά δεν είναι κοινωνικά ριζωμένη.

Ο Πειραιάς είναι έτοιμος πλέον να την αποβάλλει. Η Χρυσή Αυγή ειναι σαν ένας ιός, ο οποίος απλά έχει επιβληθεί σε αυτή την κοινωνία, γιατί κάποιοι είχαν την ανάγκη να τον φυτέψουν. Πλέον όμως, κι αυτό αποδεικνύεται από όλα τα κοινωνικά αντανακλαστικά, αυτό θα αποδειχθεί σήμερα στην πορεία με

εμφανή τα κοινωνικά χαρακτηριστικά, τα οποία θελουμε να της προσδώσουμε, ότι δεν έχουν καμία κοινωνική απεύθυνση πλέον αυτοί οι άνθρωποι. Δεν μπορούνε να σταθούνε. Αυτό αποδεικνύεται από το οτιδήποτε λοιπόν, από το ότι ενώ θα έπρεπε να έχουν την μέγιστη συσπείρωση, καθότι έχουν μαζευτεί όλοι, από το Πέραμα, τη Σαλαμίνα, τον Κορυδαλλό, τη Νίκαια, έχουν κλείσει όλα τους τα γραφεία σε αυτές τις περιοχές και έχουν έρθει εδώ πέρα στον Πειραιά. Μιλάμε απλώς για μία ομάδα 15-20 ατόμων. Δεν έχουν κάποια κοινωνική γείωση και εκεί είναι, έτσι έχουμε καταφέρει να αλλάξουμε λοιπόν κάποια πράγματα. Γιατί αυτή την κοινωνική γείωση, που τους λείπει είναι αυτό ακριβώς που φέρουμε εμείς.

Ν. Ιωάννου: Είμαστε λοιπόν σε μία φάση που ο αντιφασισμός πάει να κουτουπώσει, κατα κάποιο τρόπο την Χρυσή Αυγή στον Πειραιά και η σημερινή διαδήλωση είναι ακόμη μια ευκαιρία γι’ αυτό, μια ακόμα ευκαιρία για κοινωνικό χαστούκι. Και να τονίσουμε ότι τα χαστούκια από πλευράς κοινωνίας προς την Χρυσή Αυγή είναι κοινωνικά χαστούκια και όχι χαστούκια από αυτά που οι ίδιοι βάζουν σε δράση και ονειρεύονται..

Τι άλλο θα είχαμε να πούμε τελειώνοντας αυτήν εδώ την εκπομπή. Ναι, Γιάννη.

Γιάννης: Να σχολιάσω κάτι, Νίκο. Εγώ θεωρώ ότι από όσα έχουμε δει όλα αυτά τα χρόνια, ότι είναι υπόθεση της κοινωνίας και στα χέρια τα δικά μας και των κινημάτων να τελειώνουμε μια και καλή με τον φασισμό. θεωρώ ότι είναι στα χέρια τα δικά μας και οι αλλαγές και μεταβολές σε κοινωνικό επίπεδο πιστεύω ότι γίνονται, αρκεί να τις φανταστούμε. Να περάσω και λίγο στο φαντασιακό και να δανειστώ και μία φράση από το Χαράρη, επειδή βλέπουμε στην σημερινή κοινωνία, οι θεοί έχουν καταρρεύσει, όποιοι κι να είναι αυτοί. Και λέει ο Χαράρη: “Υπάρχει..” λέει, “..τίποτα πιο επικίνδυνο από δυσαρεστημένους και ανεύθυνος θεούς, που δεν ξέρουν τι θέλουν”. Και το ερώτημα που θέλω να θέσω εγώ είναι, τι θέλουμε να θέλουμε. Αυτό, τι θέλουμε να θέλουμε. Δηλαδή είναι στα χέρια τα δικά μας να τελειώνουμε με αυτό το φαινόμενο.

Ν. Ιωάννου: Τι θέλουμε λοιπόν από τη ζωή μας; Εμείς θα αποφασίσουμε τι θέλουμε από τη ζωή μας. Εμείς θα αποφασίσουμε πώς θα αντισταθούμε στον φασισμό. Αποφασίζουμε και το κάνουμε, αντιστεκόμαστε στον φασισμό.

Βέβαια, η δράση μας ίσως έχει δυο διαφορετικά πλατό που εξελίσσεται, να το πούμε έτσι κάπως σχηματικά. Το ένα είναι, θα μπορούσε να πει κάποιος πίεση, μια πίεση προς την πλευρά της συντεταγμένης πολιτείας, ας πούμε, της κυβέρνησης δηλαδή και του κράτους αλλά και την περίπτωση της δικαιοσύνης, έχει για παράδειγμα το σθένος η ελληνική δικαιοσύνη και η ελληνική πολιτεία, το ελληνικό κράτος να αντιμετωπίσει τον ναζισμό ή θα χρειαζόταν μια έξωθεν επέμβαση, μία απόβαση στη Νορμανδία, όπως έγινε στην περίπτωση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Γιατί ο ναζισμός πήρε αυτή την μορφή, έκανε ένα παγκόσμιο πόλεμο και δεν μπόρεσε η Ευρώπη από μόνη της και είχαμε μία απόβαση από την Νορμανδία. Μπορεί σήμερα εδώ η ελληνική δικαιοσύνη και το ελληνικό κράτος να το αντιμετωπίσει; Μήπως δεν μπορεί; Μήπως πρέπει να πάρουμε υπόψη μας και τα λόγια του Χατζιδάκι και τη σχέση που υπάρχει. Γιατί έχουν λάθος αυτοί που πιστεύουν ότι η Χρυσή Αυγή είναι ένα αντισυστημικό κόμμα, το αντίθετο. Είναι ένα υπερσυστημικό κόμμα.

Γιάννης: Κι ήταν και σχόλιο στο chat. Είχε μια σχετική συζήτηση κατά πόσο είναι ή δεν είναι συστημικοί-αντισυστημικοί.

Ν. Ιωάννου: Ακριβώς αυτό πιστεύω εγω και νομίζω όλοι μας εδώ ότι είναι η Χρυσή Αυγή κι όπως πολύ ωραία μας το περιέγραψε ο Χατζιδάκις που διαβάσαμε από το κείμενο του πριν, το απόσπασμα. Η Χρυσή Αυγή είναι ένα υπερσυστημικό κόμμα.

Κινδυνεύουμε από την υπερκρατικοποίηση και όχι από την αποκρατικοποίηση, η οποία αντικαθίσταται από την κοινωνικοποίηση βέβαιως και όχι μια αποκρατικοποίηση, όπου αντικαθίσταται από την κυριαρχία του οικονιμισμού. Μην μας μπερδέψουν με τον φιλελευθερισμό.

θα ήθελα μία τελευταία κουβέντα, γιατί έχουμε ακόμα 2-3 λεπτά, παιδιά. Μία τελευταία κουβεντα και από την Ελευθερία και από τον Χρήστο κλείνοντας την εκπομπή μας.

Ελ. Τομπατζόγλου: Τι να πω εγώ; Εγώ θέλω να πω αφενός ως προς το σημερινό ότι θεωρώ ότι θα είνα μαζικότατο. Η ανταπόκριση ήταν τεράστια. Ήρθαν άνθρωποι στη συνέλευση της Φαβέλας, την προηγούμενη Δευτέρα, που πολιτικά μπορεί να βρισκόμαστε σε τελείως διαφορετικά πλαίσια και συνεννοηθήκαμε άψογα. Πράγμα που σημαίνει ότι έγινε αντιληπτό σε όλους ότι αυτό το πράγμα είναι υπεράνω όλων μας. Γιατί θα μπορούσε να ήταν τα κεφάλια οποιουδήποτε άλλου αντιφασίστα, αυτό. Αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό. Ότι ο φασισμός δεν στοχοποιεί ανθρώπους, στοχοποιεί ιδέες και δράσεις. Όποιος λοιπόν έχει αυτή τη δράση και τις ίδιες ιδέες με εμάς, θα μπορούσε να ήταν στόχος κι αυτό το πράγμα ένωσε τους πάντες και πιστεύω ότι σήμερα θα φανεί.

Ν. Ιωάννου: Ωραία, Χρήστο;

Χρήστος: Λοιπόν θέλω λίγο να πιαστώ, ένα λεπτάκι, από κάποια μηνύματα, τα ποία βλέπω στο chat, τα οποία μάλλον τα βλέπω λίγο απαισιόδοξα, βέβαια. Συζητάνε σχετικά με το τι συνέβη στα συλλαλητήρια και θα δούμε. θέλω να υπενθυμίσω ότι στο συλλαλητήριο στην Αθήνα, δεν θεωρω εγώ προσωπικά ότι το εθνικιστικό κίνημα, που δημιουργήθηκε, τα εθνικιστικά μορφώματα τελσοπάντων βγήκαν κερδισμένα. Εάν θυμάμαι καλά το τι συνέβη στα στενά των Εξαρχείων και σε ό,τι εξόρμηση τελοσπάντων, σε όποια επίθεση προσπάθησαν να κάνουν, μάλλον το αντίθετο θα έλεγα.

Λοιπόν αντίστοιχα στον Πειραιά, το τελευταίο διάστημα, το παράδειγμα ας πούμε που ανέφερα, το ότι έφεραν ολόκληρο Μιχαλιάκο κι δεν κατάφεραν να έχουν ανακοινωμένη και δημόσια την εκδήλωσή τους μάλλον δείχνει μία άλλη κατεύθυνση. Οπότε λοιπόν πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι. Νομίζω συμβαίνουν κινήσεις, οι οποίες είναι στη σωστή κατεύθυνση, πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι ο φασισμός, όπως πολύ σωστά είπε και η Ελευθερία είναι ο υπέρτατος εχθρός, είναι ο εχθρός της

ανθρωπότητας, όπως θα μπορούσαμε να λέμε και η θανατοπολιτική του.

Γι΄ αυτό το λόγο, επίσης πρέπει να αντιληφθούμε ότι η μάχη με τον φασισμό οφείλει να είναι πολυεπίπεδη, δηλαδή και στο κοινωνικό πεδίο και στις δικαστικές αίθουσες ακόμα και στον δρόμο, στο πεζοδρόμιο, καθημερινά. Υπάρχουν εκφάνσεις του φασισμού σε κάθε μορφή της καθημερινότητάς μας και πρέπει να παλεύονται.

Κλείνοντας, θέλω να υπενθυμίσω οτι 6 η ώρα, είναι η συγκέντρωση στην πλατεία Καραϊσκάκη, καλούμε οποιονδήποτε θέλει να έρθει για μια πρωτόγνωρη αντιφασιστική συγκέντρωση για την κοινωνία του Πειραιά. Θεωρούμε ότι η μαζικότητά της θα είναι άνευ προηγουμένου για τα δεδομένα του Πειραιά.

Ν. Ιωάννου: Ωραία. Ευχαριστούμε πολύ την Ελευθερία Τομπατζόγλου, ευχαριστούμε πολύ τον Χρήστο από τη Φαβέλα.

Ήταν η ραδιοφωνική εκπομπή της Βαβυλωνίας, το ραδιόφωνο του The Press Project. Θα είμαστε ξανά μαζί την επόμενη Παρασκευή, 6 με 7 το απόγευμα.

Σας ευχαριστούμε πολύ, γεια σας.

ΤΕΛΟΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ